

JISQS, ONYE AHU NÁENYE NDU
Jon 5:1-47; Luk 7:11-16
IHEÒMÙMÙ 41 - Nke Ndietiti

AMAOKWU IBUN'ISI: "Mgbe o bulu M'nø n'uwa, abum ihè nke uwa" (Jon 9:5).

Onye Ogwuogwo Dị nsọ

JisQS ebighi na Jerusalem, ma O naeje ebe ahu mgbe o bua n'Uloukwu Chineke n'ubochi niile nke ememe nke ikpere Chineke. Iwu ahu siri na ndikom niile aghaghị ijé n'Uloukwu Chineke ubò ato n'arø wee chee onweha n'iru ndinchiàjà, JisQS lezikwara anya irubere Iwu ahu isi.

Ma o bughị oge ezumike nye JisQS mgbe O jere Jerusalem. O no mgbe o bua náele anya ijé ma enwere onye O gaenyere aka. Mgbe O bijara n'Odòmmiri Betesa ahu, O huru otù ogbenye náedina n'ebé ahu onye náenweghiri onye náelekota ya. O noworị arø 38 (iri arø ato na asato) na nríanjra ya. JisQS makwara na o noworị n'orìa nke a ogologo oge, o wee nwee ọmiko n'arù onye aririø ahu nke bù ogbenye buru kwa agadị. O dighị onye o bua nke Onyenzoputa anyi náadighị ahuzu ihe banyere ya, o dighị onye O náagaghị enyere aka mgbe O naanúakwá maka ebere.

JisQS jụrụ nwoke ahu arù náadighị ike ma o bu na o choghị ka arù dì ya mma. N'ezie ochoro, ma o maghị na o bu JisQS ahu nke náalụoluebube bù Onye náagwa ya okwu, o wee chee na Onyenweanyi naekwu banyere ihe ebube nke ọdòmmiri ahu bù nke mmuqozu naakpasu n'oge ụfodụ, nke mgbe akpasuru ya onye mbu náaba nime mmiri ahu gaabù onye emere ka arù dì ya mma. O gbalíwo ọtụtụ arø ịbụ onye mbu mgbe akpasuru mmiri ahu, ma n'ihi ihemgbu ya niile o pughiigasi ijé ike, mgbe o bua onye ọzø ebukwara ya ụzø baa. O wee nódụ náeche, naenwe olileanya mgbe niile na oge ọzø o gaabù ọnódụ nke ya.

Ma JisQS adighị ekwu banyere mmiri ahu nke nwereike ịgwọ náánị otù onye n'otù oge. JisQS gworo ndị niile kwere na Ya, oge o bua, ebe o bua. O naeju anyi anya na o bughị karị otù mmadụ n'etiti ndị no n'Odòmmiri nke Betesa ahu ka agworo n'ubochi ahu, n'ihi na o dì ọtụtụ ndị arù ha náadighị ike, ndịsì, ndịngwurø, na ndị akukụ arù ha kpónwurụakpónwụ. Ma otù o dì, JisQS huru obi ha niile, ma eleghịanya mara kwa na o dighị onye ọzø gaekwere na Ya. Ikwu banyere Nazaret, obodo nke aka Ya, Akwukwonsø naekwu: "O lugh kwa ọtutu ọlu di ike n'ebé ahu n'ihi ekwego-ekwe-ha" (Matiu 13:58).

Agaeche na mmadụ naenwe óké ọñu ikwere na JisQS ka o wee nata ogwuogwo nke arù ya, ma o bu mmehie ahu dì n'obi ya nke o náachoghị ka ewepụ bù ihe náakpata ekwego-ekwe ahu. Anyi gaamụta ntakirị ihe n'iheòmùmụ a bù ihe o putara ikwere na JisQS.

Nwoke ahu nke no n'Odòmmiri nke Betesa ahu nwere obi eziokwu, lee kwa ụdị ọñu o naaghaghị inwe mgbe JisQS jikere ime ka arù ya dì ike! Chee échichè banyere arø niile ahu o naenweghị ike ịluta ihe o gaeri, náadikhari ndị site n'ihe ndịozø nyeere ya. Ugbu a o nwere ike ilekota onweya ọzø, gaa kwa ebe o bua o chogrø. JisQS naenye ihe dì ukwu ma náachoghi ihe dì ntà, ma ndimmadụ ka n'onuogugu nökwa náajụ inye ihe ahu dì ntà. O buru náánị na ha ga aghoza ọtụtụ ngozu nke ha naetufu ná ndị a site n'ijü Onyenzoputa, n'ekwughị kwa ihe o bua banyere ọmụmaikpē ebighiebi nke náechere ha mgbe ndị a gaagwụ!

Ndị Náachoputa Ndahie Ndị ọzø

Kama ndị mmadụ inwe obiuto n'ihe JisQS naeme nye ndịozø, ọtụtụ gaagbalị ichoputa ihe itaṣta. JisQS agwawori nwoke ahu ka o chirị ute ya náejéghari. Nwoke ahu naańuriønụ nke ukwu inweike igaijè, na inwe kwa ike buru ibu, na o mere ngwa irubere iwu JisQS isi. Ma ndị Farisi guzoro n'ebé ahu bù ndị náenweghị obi ebere. Kama ińuriønụ na nwoke ahu nke nwere ihemgbu nwereike iga ijéozø wee ghara kwa ịriø ihe ọzø, ha baara ya mba n'ihi ichirị ute ya n'Ubochijizuike. Nwoke ahu amatabeghị onye o bu nke gworo ya; o maghị na JisQS bu kwa Onyenwe Ubochijizuike ahu. JisQS ewezugawori Onweya mgbe O lusiriølụ obiqoma Ya dì ebube, náadighị èché ịnara ọtụtụ ekele.

Egosiputara Obiekete

Ma otù o dì, nwoke ahu arù náadighiike, gosiị na ntukwasiori JisQS nwere n'ebé o no ziriezi, n'ihi na n'oge ọzø anyi nñuru ihe banyere ya, o no n'Uloukwu Chineke, ebe o jererị ikele Chineke n'ihi nnaputa ya. O dì iwu enyere nime akwukwø Iwu Levitikos na mgbe agworo mmadụ site n'orìa ụfodụ ha aghaghị ijekuru onye nchukàjà gosi ya onweha (Luk 17:14).

Mgbe JisQS huru nwoke ahu O gwororị n'Uloukwu Chineke, O siri, "Le, emewo ka aru di gi nma: emehiela ọzø, ka ihe jokariri njo ghara ime gi." Mgbe ahu ka nwoke ahu agworo matara na o bu JisQS, n'ihi na o dighị onye ọzø puru igbaghara mmehie.

Iwe were ndịJu n’ihi na agworo nwoke ahụ arụ náadighijke n’Ubochị izuike, ma Jisós etufughị oge ịgwa ha na ha bù ndị mmehie. Ha kwenyere na ha bụ ezi ndị náesoụzọ Chineke, ma Jisós gwara ha: “Unu enwegh kwa okwu-Ya ka ọ nogide nime unu: n’ihi na Onye Ya Onwe-ya zitere, Onye ahu ka unu onwe-unu nēkwegh.” Anyị naahú ọzọ na ịbụ OnyeKraist karịri ikwere na Chineke. Anyị aghaghị inwe Okwu ahụ (nke bụ Jisós) ka O nogide nime anyị. Ndị Ju ahụ ndị Jisos naagwa okwu n’oge nke a chere na ha adịwo njikere maka Eluigwe -- ha chekwara na ha nɔrị iebi ndụ dika ihe niile dị n’Akwukwonsö si dị. Ma Jisós gwara ha ka ha lezie anya nke ntà karịa -- ha arapuwọ ihe. “Unu nēnyocha ihe edeworo n’akwukwọ nsọ, n’ihi na unu onwe-unu nēche na unu nēnwe ndu ebigh-ebi nime ha.”

Kwere Ka I Dị Ndu

Anyị nɔrị náamụ iheodide niile nke Moses nke Chineke nọ nime ha kwe mkwà banyere Mesaia ahụ nye Abraham, Aisak, na Jekob. Na Deuteronomi 18:15, Moses dere: “JEHOVA bú Chineke-gi, gēme ka onye-amuma, nke di ka mu onwem, biliere-gi site n’etiti gi, site n’umu-nne-gi; onye ahu ka unu gēge nti.” Moses naekwu banyere Jisós; asị na ndị ahụ kwererị n’iheodide niile nke Moses dika ha kwenyere na ha naeme, ha gaekwenyeworị na Jisós. Anyị aghaghị ilezianya ịmara na anyị nwere Okwu Chineke náanogide nime anyị, ma ghara ichè náánị na anyị nwere ndụ ebighịebi: “Onye nēkwenyegh Okpara ahu agagh-ahu ndu, kama iwe Chineke nānogide n’aru-ya” (Jọn 3:36).

Jisós sịri, “Onye nānu okwum, nke nēkwere kwa Onye ziterem, o nwere ndu ebigh-ebi.” O nwewo ndụ ahụ n’ebe a, na kwa mgbe ọ nwusịri. Nke a naegosi anyị na ihe Jisós naakpọ “ndu” karịri náánị ikuume, irrihe, irarụra, na ịdị náejéghari. O bürü na anyị enweghị Kraist nime anyị, anyị nwurụanwụ. “Ma nwayi nke nādi ndu ojọ dika ọ nātọ aru-ya utø, ọ nwuruwo mgbe ọ nō nā ndu” (I Timotì 5:6). Ma otú ọ dị, ndị náanụ olu nke Jisós ma rubere Ya isi, ka anaeme ka ha dị ndụ nke imemmu.

Náánị Jisós pürü inye ndụ ebighịebi ahụ. O gwara ndịJu na ha apughị inwe ndụ ebighịebi n’ihi na ha abịakuteghị Ya inweta ya. Jisós na akpọ onye ọ bụla ịbia nara ndụ: “N’ihi na Chineke huru uwa n’anya otu a, na O nyere ọbuná Okpara O muru nánị ya, ka onye ọ bulu nke kwere na Ya we ghara ila-n’iyi kama ka o nwe ndu ebigh-ebi” (Jọn 3:16). “Mu onwem bu uzø, na ezi-okwu, na ndu: ọ digh onye ọ bulu nābiakute Nnam, ma-qbugh site na mu” (Jọn 14:6).

Ike Mbiliten’onwu

Jisós sịri na Ya nwereike n’ebe ndụ na ọnwu dị. “N’ihi nka ka Nnam nāhum n’anya, n’ihi na Mu onwem nātögbo ndum, ka M’we nara ya ọzø ... Enwerem ike itögbo ya, enwe-kwa-ram ike inara ya ọzø” (Jọn 10:17,18). N’ihe ịma atụ nke a O naekwu banyere ndụ nke arụ, ọ bụ ezie na O nághịagụ ndụ nke anyị náadị n’ebe a n’ihe dị mkpà, ma ọ maara na ọ dị mkpà nke ukwuu nye anyị wee náenyere ụmụYa aka. Anyị ahụwọ n’iheómụmụ a otu Jisós siri nye nwoke ahụ náenweghị onye inyeaka nke nō na Odommiri Betesda ndụ ọhụ. O mekwara ka nwanyị ahụ di ya nwurụ nke Nain nwee óké ọñụ mgbe O mere ka nwa ya nwurụanwụ sị n’ọnwu bilie. O mekwara ka Lazaros si n’ọnwu bilie n’ihi na Meri na Mata chọrọ ya, ọzø kwa ka ndịmmadụ hụ na O nwereike ime ya. Jisós naaza ọtụtụ ekpere anyị náalụ kwa ọtụtụ olụ dị ukwuu n’ihi ọdịmmma anyị -- na n’ihi otuto Ya.

Mgbe Jisós gaabịa ọzø Ndị Kraist niile náemeriemeri gaarigo elu ná Mwelikọ ahụ. Ndị nwurụri anwụ gaadị kwa ndụ mgbe Jisós gaakpọ ha. Jisós sịri, “Unu onwe-unu gādi kwa ndu, n’ihi na Mu onwem nādi ndu” (Jọn 14: 19). “Ndi nwuru nime Kraist gēbu kwa uzø si n’ọnwu bilie: mgbe ahu ayi onwe-ayi, bú ndi nō nā ndu, ndi anārapu, ayi na ha ka agēwelikọ n’igwe-oji, izute Onye-nwe-ayi nime mbara elu-igwe: otu a ka ayi na Onye-nwe-ayi gānọ kwa mgbe nile” (I Ndi Tesalonaika 4:16, 17). Ọbuná Daniel, n’Agba Ochie, kwuru maka oge ahụ: “Ozø, ọtutu madu nime ndi nāraru ura n’ala, bú ájá gēteta, ufodu iba ná ndu ebigh-ebi, ufodu igà n’ita-uta riri nne na oyi agāsø ha nke-uku mgbe ebigh-ebi” (Daniel 12:2).

Baịbụl bụ Okwu Chineke, “Okwu ahu we ghọ anu-aru, bu madu, O we biri n’etiti ayi” -- nke bu Jisós. “N’ihi na dika Nnam nwere ndu nime Onwe-ya, otu a ka O nye-kwa-ra Okpara-Ya inwe ndu nime Onwe-ya.” N’ihi nke a ọ bürü na Jisós nwere ndụ nime Onweya, Okwu ahụ bürü kwa Jisós, ndụ dị n’Okwu ahụ. Jisós sịri, “Okwu nke Mu onwem gwaworo unu, ha bu mọ, buru kwa ndu” (Jọn 6:63). Anyị gaelezianya nkeoma ịsopụrụ Baịbụl ahụ n’ihi na ọ bughi akwukwọ nwurụ anwụ, kama ọ bụ Okwu Chineke dị ndụ, nke Mmụo Nsọ kpaliři nye ndị náasopụrụ Chineke.

Otu nwaagbogho ntakịri onye mba Portugal ka azulitere n’otu okpukpē nke náadighị ekwe ya mgbe ọ bụla ịgu Baịbụl. Otu ụbochị ọ nödürü náagụ otu akwukwọ iheómụmụ nke nwere amaokwu ụfodụ sitere na Baịbụl nime ya. O chọputara ihe dị iche náatufughị oge ọ bụla. O nwere mmetuta nke ndụ ahụ nke dị n’okwu ahụ niile sitere n’Akwukwonsö. O gurụ ya agụụ inweta Baịbụl nke aka ya, otu ụbochị otu onyeolụ nke Kraist wee nye ya otu. O nō n’óké agụụ nke Nri nke Ndị ahụ na ọ malitete ịgu site ná mmalite, wee gụo site n’iruakwukwọ nke a rue n’ozø. O chọrọ ịmara uche Chineke. Mgbe o rutere n’Iwu Iri ahụ, wee gụo, “Gi enwela chi ọzø tiyerem,” na “Gi emerela onwe-gi arusi apiri api ... gi akpola isi ala nye ha,” o wee jụ okpukpē nke ya onweya we kpokue Chineke ka O mere ya ebere ma gbaghakwara ya mmehie ya niile. Jisós zoputara ya, wee nye kwa ya ndụ ebighịebi.

AJUJU DÌ ICHEICHE

1. Nwoke ahụ arụ náadighịike ṡe maara onye gwọrọ ya?
2. Gịnị ka ọ pütara bù “inye ndụ”?
3. Gịnị ka Jisọs naekwu banyere mmadụ ịchọ Ọnọdụ nsopụrụ?
4. Ṙ bù ihe ịma atụ òle ka i nwereike ịchọta n’Agba Ohụ ebe Kraist mere ka ndị nwụrụ anwụ si n’ọnwụ bilie?
5. Ṙ dìwo mgbe Jisọs jụrụ ịgwọ maqbụ inyere ndị bịaikutere Ya aka?